

Vid F17 har sedan många år specialuttagna värnpliktiga utbildats till kommissarier för hela flygvapnets behov. Men vet Du egentligen vad en kommissarie gör?

Kommissariens arbete

— en civil merit

Kommissariens viktigaste uppgift i krig är att organisera och leda livsmedelstjänsten vid alla flygbaser samt inom strilförband och fältverkstäder. Det är alltså på honom det beror, om någon mat skall kunna serveras vid ett krigsförband. Det är naturligtvis ansvarfulla uppgifter att lösa för en värnpliktig, och därför ställs självfallet mycket höga krav på eleverna. Dessa krav kan indelas i arbetsledarförmåga, fackkunskaper inom livsmedelsområdet samt allmänmilitära kunskaper.

Ta en typisk värnpliktig ur en kommissarieskull! Han har vanligen tagit realexamen och sedan arbetat några år inom handels- eller sektorssektorn. Där har han oftast avancerat till en förmanställning och många gånger även hunnit med någon kurs vid yrkesskola eller köpmannainstitut. Ibland har han läst bokföring och handelslära per korrespondens. I varje fall har han lyckats bra i sitt arbete och trivs med att vara arbetsledare och ta ansvar.

REKRYTSKOLA

Vid inskrivningen tas han ut till tolv månaders kommissarieutbildning och rycker sedan in till en flottilj. Tillsammans med övriga kamrater i samma omgång genomgår först rekrytskola samt viss yrkesutbildning i flottiljens kök. Där får han lära sig arbetet i livsmedelsförrådet med in- och utlämning och hantering av alla slags livsmedel.

Efter tre månader samlas han och kolleger från de andra flottiljerna till en månadsång kommissarieskola vid F17. Utbildningen omfattar teoretiska studier i födoämneslära och livsmedelstjänst och praktiska övningar som kock. Han får bl a lära sig bygga en fältmässig kokplats, skydd mot ABC-stridsmedel och försvar av sin arbetsplats.

Slutet på kursen utgörs av en mobiliseringsövning, där han med krigsplaneringsorder i handen och "civila" kläder på sig tar tåget till en krigsbas. Efter inmönstring och utrustning får han vara med om att steg för steg bygga upp hela förplägnadstjänsten, så att man efter ett par dagar kan mätta många hundra man hela dygnet. Baskök, magasin och utspisningsplatser anordnas ef-

ter krigsplanerna, och då och då störs tjänsten av flyglarm och mindre attacker på marken. Skifrarbete och långtgående arbetsfördelning övas redan från andra dagen. Få värnpliktiga inom flygvapnet torde få vara med om så realistiska övningar under första tjänstgöringen! Under övningen följs varje man upp och bedöms individuellt av lärarpersonalen.

SKOLA NR 2

Efter ett par månaders praktik vid hemmafloattiljen följer sedan en andra kommissarieskola vid F17 under sex veckor. Nu är målet grundlig utbildning i underhållstjänst, motorfordonstjänst, redovisning, varukännedom och förvaltningslära. Vidare skall eleverna lära sig att föra befäl över närmare 50 kockar och lottor, ofta under tidspress och svåra förhållanden i övrigt.

Under den andra kursen har utbildningsmetoderna helt ändrats. Lektioner och övningar sker i små grupper, ofta endast 10 och sällan mer än 20 elever i samma avdelning. Läraren undervisar inte själv så mycket utan delar ut elevuppgifter och diskussionsämnen. Stör del av tiden går åt till förberedelser för basspel och gruppövningar. Bland kamraterna utses opponenter, som skall försöka säga emot och kritisera. Allt syftar till självverksamhet och förmåga att inse och behärska krigsbefattningens problem.

Under kortare övningar i markstrid och underhållstjänst i "busken" fungerar eleverna i tur och ordning som gruppchefer. Även fälttävlan och orientering i patruller ingår för att pröva utställigheten under besvärliga förhållanden. Under en slutövning vid en krigsbas övas enklare krigsplanläggning genom olika studieuppgifter med direkt verklighetsanknytning.

CIRKULATIONSSYSTEM

Till sist återstår ca fem månaders praktisk tjänstgöring vid hemmafloattiljens avdelning 3/4. Där bör utbildningen anordnas enligt ett cirkulationssystem, varvid varje elev erhåller personlig handledning vid de olika tjänsteställena. Målet skall hela tiden vara att ge god in-

blick i den dagliga förvaltningstjänsten liksom även i vissa förhållanden vid de krigsförband eleven kommer att placeras.

Relativt avancerade utbildningsmetoder kommer sålunda till användning i syfte att stegvis låna eleverna växa in i krigsbefattningens behov av en integrerad utbildning och ledarförmåga. Genom att en grupp reservintendenter med universitetsanknytning fått möjlighet att utveckla metoder för denna speciella utbildningsform har arbetet vid skolan varit utomordentligt givande. Det har kunnat noteras, att arbetstrivseln bland eleverna varit betydligt högre än normalt. Detta illustreras bäst av att praktiskt taget inga bestraffningar behövt utdömas under fyra års tid med en årlig genomströmning av ca 40 elever! Tvärtom synes utbildningens kvalificerade innehåll och krav på självverksamhet ha stimulerat till goda individuella prestationer i alla avseenden.

CIVIL MERIT

Kommissarieutbildningen har naturligt nog även ett civilt meritvärde, vilket bl a bestyrks av de många förfrågningar som brukar förekomma i samband med utryckningen och ansökan om civilt arbete. Det finns därför ett militärt intresse av att eleverna på arbetsmarknaden motsvarar de förväntningar man anser sig ha på arbetsgivarhåll.

Flygvapnets kock- och kommissarieskola, en ännu så länge helt inofficiell benämning, organiseras under några hektiska sommarmånader vid F17. Förutom kommissarierna utbildas även varje år ca 60—80 kockar. Detta medför att skolan i själva verket utgör en omfattande utbildningsenhet samtidigt som lärarpersonalen i stort sett enbart består av reservpersonal, kadetter och förplägnadslottor. Vu-60 kommer att innebära en längre och mera kvalificerad utbildning vid skolan.

Då F17 inte längre kan inrymma den växande skolorganisationen, bl a på grund av förläggningsbrist, finns det anledning allvarligt diskutera inrättandet av en permanent utbildningsenhet av typ Kustartilleriets förplägnadsskola eller Marinens Intendenturskola. ■

M Söderström